

L'EMPREMTA REGIONAL DE S+T+ARTS: ARRELAR LES POLÍTIQUES EN CIÈNCIA, TECNOLOGIA I LES ARTS

Conclusions i recomanacions per a involucrar als
responsables polítics a nivell regionals

Amb el suport de:

S+T+ARTS

European
Commission

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE CIENCIA, INNOVACIÓN
Y UNIVERSIDADES

P.8

S+T+ARTS REGIONAL FOOTPRINT: ROOTING POLICIES IN SCIENCE, TECHNOLOGY AND THE ARTS

Conclusions and
recommendations for engaging
regional policymakers

P.13

LA HUELLA REGIONAL DE S+T+ARTS: ENRAIZAR LAS POLÍTICAS EN CIENCIA, TECNOLOGÍA Y ARTES

Conclusiones y recomendaciones
para involucrar a responsables
políticos a nivel regional

Autores | Authors: tere badia & Anna Pinotti Blanch (HacTe)

Revisores | Reviewers: Aurélie Delater (GLUON) & Rosanna Dinuzzo (MEET Milano)
Novembre 2024

Aquest article sintetitza els resultats de *DL5.3 Informe sobre sostenibilitat*, liderat per HacTe i presentat a la Comissió Europea al novembre de 2024, en el marc del projecte S+T+ARTS in the City, cofinançat per la Unió Europea mitjançant l'acord de subvenció LC-01984766.

This article summarizes the results of *DL5.3 Report on Sustainability* led by HacTe and reported to the European Commission in November 2024, under the S+T+ARTS in the City project co-funded by the European Union under the Grant Agreement LC-01984766.

*Este artículo resume los resultados de *DL5.3 Informe sobre sostenibilidad*, liderado por HacTe y presentado a la Comisión Europea en noviembre de 2024, en el marco del proyecto S+T+ARTS in the City, cofinanciado por la Unión Europea mediante el acuerdo de subvención LC-01984766.*

L'empremta regional de S+T+ARTS: arrelar les polítiques en ciència, tecnologia i les arts

Conclusions i recomanacions per a involucrar als responsables polítics a nivell regional

En els últims anys, hem estat testimonis d'un creixent reconeixement del potencial de la innovació impulsada per les arts per a abordar els reptes socials i estimular el desenvolupament econòmic. La iniciativa S+T+ARTS de la Comissió Europea és una de les plataformes que ha afavorit aquesta aproximació, i els molts projectes implementats en aquest marc han contribuït de manera consistent a reforçar aquest enfocament transversal en els darrers deu anys. No obstant això, l'impacte d'aquesta iniciativa europea a escala territorial només pot entendre's analitzant l'influent paper que han exercit els Centres Regionals S+T+ARTS (RSC) en l'enfocament transversal de la innovació i els sistemes de coneixement a nivell regional. A més, han exercit un rol fonamental a l'hora d'incorporar les arts i la cultura en el disseny d'estratègies de política pública per al desenvolupament regional.

Els Centres Regionals S+T+ARTS (RSC) que participen en el projecte «[S+T+ARTS in the City](#)» defensen aquest posicionament. Com a part d'aquesta iniciativa, HacTe ha desenvolupat una anàlisi i un posterior informe orientats a la sostenibilitat dels RSC, amb un enfocament específic en el nivell regional. Hi examinem les estratègies polítiques desenvolupades durant 2024 pels sis RSC participants en aquest consorci europeu: Ars Electronica (Alta Àustria), MEET Milà (Llombardia), GLUON (Regió de Brussel·les), INOVA+ (Matosinhos), Kersnikova (Ljubljana) i HacTe (Catalunya). En destaquem els mecanismes específics d'incidència política, tant a escala regional com europeu, i esbossem un conjunt de conclusions i directrius destinades a ajudar altres contextos a implementar estratègies d'incidència. Aquest document resumeix les troballes clau de l'anàlisi.

Context general

La iniciativa S+T+ARTS té com a objectiu promoure la innovació basada en les arts fomentant la col·laboració entre artistes, científiques i tecnòlogues. El seu propòsit principal és estimular el diàleg interdisciplinari i la creativitat combinant les perspectives úniques de l'àmbit artístic amb l'experiència en resolució de problemes dels àmbits de la ciència i la tecnologia. La iniciativa es basa en diversos principis i valors que emfatitzen l'art com a motor d'innovació: la col·laboració interdisciplinària, la sostenibilitat, l'impacte social, la creativitat i l'experimentació, la inclusivitat i l'accessibilitat, i la ruptura de les fronteres disciplinàries. S+T+ARTS adopta un enfocament nou cap a la innovació en integrar l'art i la creativitat en el desenvolupament de noves tecnologies i prototips, fomentar la cohesió social i ampliar l'abast de la recerca científica.

En aquest context, els Centres Regionals S+T+ARTS sorgeixen com a espais que faciliten la col·laboració entre artistes, persones investigadores, científiques, tecnòlogues i empreses. Aquests centres generen idees innovadores amb impacte social i exerceixen un paper clau en l'impuls de respostes creatives i interdisciplinàries davant els desafiaments socials. Per a garantir la seva sostenibilitat a llarg termini, és essencial analitzar la seva eficàcia a l'hora d'articular els ecosistemes d'innovació impulsats per les arts. En aquest sentit, un dels principals desafiaments per als RSC és obtenir el suport dels responsables polítics locals i regionals. L'anàlisi feta té com a objectiu posar llum sobre com es poden enfortir i enfocar

els esforços d'incidència política per a involucrar eficaçment als responsables polítics locals i regionals, i també en l'àmbit nacional i europeu quan les competències així ho permetin.

La sostenibilitat dels RSCs

Els plans d'incidència territorial desenvolupats pels RSC participants a «[S+T+ARTS in the City](#)» han estat clau per a transformar els principis esmentats en resultats concrets. Si bé els objectius generals de S+T+ARTS són de naturalesa europea, la seva implementació efectiva i el seu impacte depenen d'estratègies adaptades a cada regió, que ajustin la iniciativa als contextos i reptes particulars de les diferents comunitats, afavorint així un creixement i un impacte duradors. Amb aquest objectiu, l'aprenentatge mutu entre les organitzacions del consorci va ser decisiu, col·laborant en el disseny dels seus fulls de ruta i plans d'incidència amb la intenció d'implementar-los progressivament i adaptar-los al seu context.

La diversitat dels membres del consorci, les seves realitats territorials específiques, la naturalesa de les seves xarxes i les diferents etapes d'establiment dels centres regionals han donat lloc a una àmplia varietat d'enfocaments en matèria d'incidència política. Exemples d'aquesta diversitat inclouen les converses personals, la implicació de diversos actors polítics en els processos, la implementació d'accions simultànies en diferents sectors i la incorporació de metodologies per a fomentar el diàleg. Al llarg del desenvolupament del projecte al 2024, es van utilitzar aquests diferents mètodes, amb els següents resultats: una interacció amb 39 institucions locals i regionals i un total de 107 actors polítics. Es van celebrar 27 reunions amb responsables locals i regionals de cultura i 23 amb responsables d'altres sectors de la política pública.

L'anàlisi dels debats polítics va revelar pràctiques amb resultats positius i efectius com la Charrette organitzada per MEET a la regió de Llombardia o el [taller internacional](#) de polítiques locals i europees organitzat per HacTe durant el simposi S+T+ARTS a Barcelona. Aquests debats van reunir agents diversos de les comunitats artística, científica, tecnològica i política, i constitueixen exemples de bones pràctiques que haurien de guiar futures discussions sobre el desenvolupament de polítiques públiques.

Aprenentatges dels plans d'incidència política de S+T+ARTS in the City

Arran de l'anàlisi feta, hem extret una sèrie de conclusions sobre les estratègies i els mètodes d'incidència política implementats, que abasten des de propostes sobre com teixir aliances i exercir influència sobre les persones responsables de la presa de decisions, fins a com assegurar la viabilitat i continuïtat de les iniciatives a llarg termini.

Els Centres Regionals que formen part del projecte S+T+ARTS in the City van desplegar diverses estratègies per a executar els seus plans d'incidència política, combinant diversos formats i metodologies en funció dels contextos particulars i els objectius perseguits en cada cas.

Una de les estratègies implementades van ser les **reunions individuals**, que van permetre un enfocament més personal i directe, i van crear relacions més sòlides i significatives amb els actors implicats. Aquest enfocament facilita una comunicació personalitzada, genera confiança i reforça la capacitat de persuasió, articulant les relacions a llarg termini essencials per a aconseguir els objectius d'incidència política, especialment quan s'aborden qüestions complexes que requereixen una comprensió i enfocaments matisats.

L'experiència de S+T+ARTS in the City també ha demostrat que aquest enfocament individual i focalitzat ha de complementar-se amb **mètodes col·lectius i intersectorials**. Aquests poden ser de caràcter extensiu, com el model de la Charrette, o intensiu, com el taller realitzat durant el simposi de Barcelona. Una altra estratègia ha estat **involucrar a responsables polítics en activitats de difusió i sessions de treball conjuntes** per a desenvolupar polítiques i programes que enforteixin aquestes col·laboracions.

És important subratllar que aquest diàleg també hauria de promoure's en el sí de les mateixes administracions públiques per a impulsar el **debat interdepartamental i interinstitucional** en la cerca de marcs que recolzin als RSC. Les accions dutes a terme al llarg del projecte no sols van afavorir el diàleg entre administracions, sinó que també van propiciar la trobada de responsables polítics de diferents territoris europeus per a compartir coneixements i bones pràctiques. Així mateix, aquestes accions no haurien de dirigir-se únicament a aquests càrrecs, sinó també al personal tècnic i administratiu, així com a altres agents clau que formen part de cada ecosistema particular.

Per a promoure actuacions coordinades, eficaces i sostingudes en el temps amb les administracions públiques, resulta fonamental adoptar **enfocaments multinivell** i implicar persones representants dels nivells local, regional, nacional i europeu per a construir un entorn més cohesionat i receptiu, capaç de donar millor resposta i recolzar, a llarg termini, les necessitats i aspiracions dels RSC. Per a això, són necessàries tant estratègies de caràcter local com iniciatives de col·laboració conjunta.

Per a entaular un diàleg fructífer, és fonamental comptar amb **marcs discursius i un repertori compartit de bones pràctiques** que demostrin com les col·laboracions entre l'art, la ciència i la tecnologia poden impulsar la innovació. Aquests marcs han de posar de relleu els avantatges i el poder transformador dels enfocaments i la recerca interdisciplinària, especialment a l'hora d'afrontar problemàtiques complexes i fomentar el desenvolupament. A través de la difusió d'experiències reeixides, els actors locals i regionals interessats poden extreure ensenyaments i orientacions per a adaptar aquest tipus de col·laboracions a les seves pròpies realitats i necessitats.

Amb aquesta finalitat, el consorci va elaborar l'**S+T+ARTS Brief**, titulat [*S+T+ARTS Driving Innovation Through Art-Science-Technology Collaborations*](#), com un document clau per a la incidència política. Aquest material té com a objectiu donar a conèixer la iniciativa S+T+ARTS en tota la seva amplitud, incrementar la seva visibilitat i captar l'interès d'actors estratègics com càrrecs polítics, entitats inversores i institucionals. Elaborat per INOVA+ en el marc del programa d'acceleració, i enriquit amb les aportacions de tots els membres del consorci, aquest document mostra els assoliments i l'impacte del projecte, al mateix temps que convida possibles finançadores i col·laboradores a sumar-se a la iniciativa.

Finalment, és important destacar la necessitat d'incorporar **models d'avaluació** en els projectes S+T+ARTS que evidencin el potencial transformador de les col·laboracions entre art, ciència i tecnologia. Aquests models ofereixen una base sòlida sobre la qual sustentar els arguments que poden orientar a persones responsables de la política pública a l'hora de dissenyar polítiques i mecanismes de finançament destinats a recolzar la recerca interdisciplinària i la viabilitat dels RSC com a espais de transformació, experimentació i innovació. En aquest sentit, S+T+ARTS in the City ha implementat un [*pla d'avaluació*](#) del seu programa de residències per a obtenir una visió completa del seu impacte, promoure la millora contínua i afavorir més integració de les arts en els àmbits científic, tecnològic i social.

Un conjunt de directrius per a la sostenibilitat dels RSC

L'adopció d'un enfocament estratègic és fonamental per a garantir la viabilitat a llarg termini dels Centres Regionals S+T+ARTS. El conjunt de directrius que presentem té com a objectiu proporcionar pautes per a dissenyar un marc estratègic que fomenti el desenvolupament d'ecosistemes perdurables en el temps. Aquestes directrius posen l'accent en la col·laboració, el finançament i l'aprofitament de les fortaleeses pròpies per a generar impacte. Mitjançant la definició d'estratègies en matèria de transferència de coneixement, aliances intersectorials i enfortiment de capacitats, es busca que els RSC exerceixin un paper actiu en el desenvolupament dels seus territoris.

1. DESAFIAMENTS I OPORTUNITATS ESPECÍFIQUES SEGONS EL CONTEXT:

- + **El context regional importa:** cada territori presenta els seus propis desafiaments, i un enfocament únic per a la innovació basada en les arts pot no ser igualment efectiu en tots els casos. La incidència a escala regional permet adaptar els principis de S+T+ARTS a les realitats locals, garantint que responguin a les necessitats i oportunitats particulars de cada regió. Per exemple, una regió amb una forta tradició artística, però amb escàs accés a tecnologia punta pot necessitar un enfocament diferent del d'una regió altament tecnificada però mancada d'infraestructura cultural.
- + **Potenciar les fortaleeses locals:** mitjançant la implicació en l'ecosistema local, les estratègies d'incidència regional poden aprofitar les fortaleeses úniques de cada comunitat, ja sigui en patrimoni artístic, capacitat tecnològica o pràctiques ambientals, i donar forma a iniciatives que s'alineïn amb les prioritats de la regió.

2. CONSTRUIR XARXES I ALIANCES REGIONALS:

- + **Fomentar la col·laboració:** a nivell regional, les estratègies d'incidència política ajuden a crear vincles entre els agents del territori, com a governs autonòmics o regionals, institucions artístiques i culturals, pols tecnològics, universitats i empreses. Aquests agents coneixen millor els desafiaments i oportunitats específics de la seva regió i estan més ben posicionats per a impulsar projectes col·laboratius que integrin l'art, la ciència i la tecnologia. Fomentar la seva interacció per a impulsar processos d'innovació contínua és fonamental per a teixir xarxes i aliances territorials sòlides i duradores.
- + **Teixir vincles entre sectors:** la incidència política garanteix que els principis de S+T+ARTS es promoguin activament entre diferents àmbits, com l'artístic, l'educatiu, el tecnològic, l'empresarial o el governamental, i evita que quedin circumscrits a nínxols reduïts o especialitzats. Mitjançant l'establiment de xarxes regionals, la incidència política pot connectar aquests sectors i fomentar col·laboracions i aliances que no sorgirien de forma natural.
- + **Crear un sistema de mentoria:** articular una xarxa de mentoria integrada per organitzacions i persones amb experiència contrastada, responsables polítics i personal tècnic de l'administració, així com artistes, científiques i tecnòlegues. Aquestes mentores, amb experiència en la gestió de processos interdisciplinaris i les seves complexitats, podrien contribuir a construir relacions més sòlides basades en la confiança, llenguatges comuns i objectius compartits. Aquesta xarxa podria acompanyar col·laboracions incipients o aquelles d'alt risc en l'àmbit ACTS, afavorint

resultats innovadors i resilients, facilitant la transferència de coneixements i assegurant la continuïtat i el llegat de les iniciatives.

3. FACILITACIÓ DE LA PARTICIPACIÓ I EL SENTIMENT DE PERTINENÇA:

- + **Participació i apoderament:** perquè els principis de la innovació basada en les arts i el treball interdisciplinari generin un impacte perdurable, és necessari que hi hagi persones i entitats al territori que els entenguin i els impulsin activament. Les estratègies d'incidència regional afavoreixen que els agents locals -artistes, tecnòlogues, investigadores o persones responsables de la política pública- s'apropiïn de les iniciatives i adquireixin un rol protagonista. D'aquesta manera, en fomentar la participació a escala regional, aquests actors passen a formar part activa en la construcció del futur de la innovació en els seus propis contextos.
- + **Coneixement dels ecosistemes locals:** el mapatge dels recursos i actors del territori pot ajudar als RSC a planificar estratègicament, enfortir la seva col·laboració amb els ecosistemes locals i garantir que els recursos disponibles s'utilitzin de manera eficient. Això millora la coordinació i permet una actuació més eficaç i inclusiva.
- + **Rellevància cultural:** els plans d'incidència política en l'àmbit regional garanteixen que els projectes i col·laboracions interdisciplinàries iniciades en el marc de S+T+ARTS tinguin sentit en el context cultural de cada territori i generin ressonància entre les comunitats locals. Això pot potenciar l'impacte i la sostenibilitat d'aquests projectes en fomentar més implicació local i assegurar que els resultats s'alineïn amb les aspiracions de la regió.

4. SENSIBILITZACIÓ I PEDAGOGIA:

- + **Conscienciar:** S+T+ARTS promou la fusió de la ciència, la tecnologia i les arts, però moltes regions desconeixen els beneficis i el potencial d'aquesta mena de treball interdisciplinari. La difusió en l'àmbit regional és fonamental per a conscienciar sobre la innovació impulsada per les arts i la seva capacitat per a abordar els desafiaments locals. Això pot incloure l'organització d'esdeveniments, la realització de tallers o campanyes en els mitjans de comunicació per a mostrar projectes d'èxit i inspirar a uns altres a participar.
- + **Formar:** la labor d'impuls regional també pot implicar la creació de capacitats, ajudant artistes, tecnòlogues i formadores locals a comprendre com incorporar pràctiques interdisciplinàries en el seu àmbit de treball. Això pot incloure la creació de recursos educatius, l'organització de programes de formació o la provisió de finançament perquè les persones innovadores en l'àmbit local experimentin amb col·laboracions entre l'art i la tecnologia.

5. MOBILITZAR RECURSOS I FINANÇAMENT:

- + **Garantir el finançament local:** els projectes d'innovació basats en les arts no tenen per què finançar-se únicament amb recursos econòmics d'instàncies centrals o europees. Les estratègies d'incidència regional ajuden a bastir ponts entre entitats finançadores locals i regionals, inversors privats i administracions públiques, i promouen l'alineació d'aquests agents amb els principis de S+T+ARTS, a més d'advocar per una assignació de fons que doni suport a iniciatives col·laboratives i interdisciplinàries. En visibilitzar el valor de les col·laboracions entre les arts, la ciència i la tecnologia per a donar resposta a reptes territorials, la incidència regional

pot obrir noves línies de finançament i contribuir al fet que la innovació perduri en el temps.

- + **Articulació amb els plans de desenvolupament regional:** els governs autonòmics o regionals solen disposar de plans estratègics que prioritzen la innovació, el creixement sostenible o el desenvolupament cultural. Les estratègies d'incidència a escala regional permeten integrar i harmonitzar els principis de S+T+ARTS amb aquests fulls de ruta, la qual cosa facilita el suport dels responsables polítics i de les entitats finançadores. A partir dels marcs, recursos i experiències ja existents, és recomanable dissenyar mecanismes de suport econòmic que incentivin la incorporació d'enfocaments transversals i interdisciplinaris en els programes i convocatòries de finançament.
- + **Donar suport a marcs de recerca no convencionals:** impulsar la recerca transdisciplinària requereix generar espais per a l'experimentació oberta i creativa. Per a això, són necessàries polítiques que promoguin un ecosistema dinàmic, capaç de transcendir la rigidesa dels procediments administratius vigents i la desconfiança que encara susciten les aproximacions experimentals. És fonamental defensar iniciatives que ofereixin incentius variats i redueixin el temor al fracàs associat a l'experimentació. La inversió no ha de limitar-se a proporcionar infraestructura tècnica, sinó que ha de combinar finançament àgil i a curt termini amb suports estructurals duradors, donant més pes a la flexibilitat metodològica que als esquemes rígids. Així mateix, és necessari reconèixer els resultats de recerca no convencionals i estimular el treball interdisciplinari mitjançant ajudes específiques per a recerques desenvolupades en entorns no acadèmics o en el terreny, amb la finalitat d'acceptar la diversitat d'enfocaments i resultats.

6. GARANTIR LA INCLUSIVITAT I LA DIVERSITAT:

- + **Inclusió cultural i social:** S+T+ARTS promou projectes que aposten per la innovació i la inclusió, garantint que l'art, la ciència i la tecnologia arribin a col·lectius diversos. Les estratègies d'incidència regional permeten que grups tradicionalment marginats o infrarepresentats, com les comunitats rurals, les minories ètniques o les persones en situació de vulnerabilitat econòmica, participin activament en els processos d'innovació. El treball en el territori facilita l'atenció a les necessitats específiques d'aquests grups i garanteix una participació equitativa.
- + **Arrelar el diàleg:** la incidència regional contribueix al fet que el debat sobre la innovació promoguda des de les arts integri les tradicions, llengües i punts de vista locals. Aquest enfocament afavoreix el sentiment de pertinença i corresponsabilitat, i garanteix que la innovació es construeixi des de les experiències i realitats quotidianes de les comunitats.

7. GENERAR REFERENTS LOCALS I CASOS D'ÈXIT:

- + **Inspirar la innovació local:** les estratègies d'incidència poden visibilitzar a referents i experiències reeixides en l'àmbit local que posin de manifest el potencial de la innovació basada en les arts. En difondre projectes i col·laboracions que han funcionat, aquestes històries poden inspirar a altres persones i entitats a sumar-se al treball interdisciplinari i a explorar noves maneres d'hibridar l'art, la ciència i la tecnologia. D'aquesta manera, es crea un cercle virtuós en el qual el talent i les iniciatives locals són reconegudes i potenciades.

- + **Fomentar un ecosistema d'innovació divers i dinàmic:** el marc S+T+ARTS dona suport a la coexistència de diferents models d'innovació, des dels més tecnològics i productius fins als centrats en processos participatius que impliquen ciutadania i agents diversos. Aquest enfocament garanteix que la iniciativa S+T+ARTS compti amb el suport i la continuïtat necessaris per a consolidar-se local i regionalment.

8. DEFINIR EL ROL DELS CENTRES REGIONALS S+T+ARTS:

- + **Fomentar els RSC com a incubadores regionals d'innovació basada en les arts:** els hubs regionals podrien oferir un marc estable per a l'experimentació i la innovació transdisciplinària. Aquests espais poden donar suport a la recerca en entorns no convencionals i donar cabuda a nous enfocaments i reptes vinculats al context local. En actuar com a llocs de trobada entre disciplines, poden facilitar el desenvolupament de competències que estimulin processos de fertilització creuada i la cocreació d'idees i pràctiques innovadores.
- + **Entendre els RSC com a nodes de coneixement:** més enllà de proporcionar espais per a la pràctica i l'experimentació interdisciplinària, els RSC han de concebre's com a centres dinamitzadors de la recerca i la generació de coneixement. Per a això, han de documentar metodologies i bones pràctiques, avaluar els impactes transformadors de les iniciatives i afavorir la transferència de sabers entre professionals, agents polítics i altres actors clau de l'ecosistema.
- + **Construir una xarxa europea de RSC:** l'articulació d'una xarxa robusta a escala europea pot potenciar la col·laboració interregional i afavorir que els resultats obtinguts a nivell local s'integrin en estratègies més àmplies i es transfereixin a altres territoris que comparteixen reptes semblants. Aquesta xarxa també permetria recopilar i difondre aprenentatges i experiències entre diferents regions d'Europa i bastir ponts entre responsables polítics i personal tècnic de diferents administracions, de manera que l'intercanvi de pràctiques i coneixements serveixi d'inspiració per a dissenyar polítiques, iniciatives institucionals i mecanismes de suport regionals.

S+T+ARTS Regional Footprint:

Rooting Policies in Science, Technology and the Arts

Conclusions and recommendations for engaging regional policymakers

In recent years, we have seen a growing recognition of the potential of art-driven innovation to tackle social challenges and stimulate economic development. The European Commission's S+T+ARTS initiative is one of the platforms that has helped raise awareness of this. Whilst the projects launched under this framework have consistently contributed to this cross-cutting approach over the last ten years, the impact of the European initiative on the regions can only be understood by analysing the influential role that the Regional S+T+ARTS Centres (RSCs) have played in the cross-cutting approach to innovation and knowledge systems at regional level. Furthermore, they have played a pivotal role in incorporating the arts and culture into the design of public policy strategies for regional development.

The S+T+ARTS Regional Centres (RSCs) involved in the [S+T+ARTS in the City](#) project advocate this approach. As part of this project, HacTe developed an analysis and resulting report on the sustainability of these centres, focusing specifically on the regional level. We examined the policy strategies developed by the six RSCs involved in the project: Ars Electronica (Upper Austria), MEET Milano (Lombardy), GLUON (Brussels Region), INOVA+ (Matosinhos), Kersnikova (Ljubljana), and HacTe (Catalonia), in 2024. We highlighted specific advocacy mechanisms at regional and European policy levels and outlined a set of conclusions and guidelines to help other contexts implement advocacy strategies. This article summarises the analysis's key findings.

General context

The S+T+ARTS initiative promotes arts-based innovation by encouraging collaboration between artists, scientists and technologists. Its primary objective is to stimulate interdisciplinary dialogue and creativity by combining the unique insights of the arts with the problem-solving expertise of science and technology. Based on several key principles and values, the initiative emphasises art as a driver of innovation and interdisciplinary collaboration, as well as sustainability, social impact, creativity and experimentation, inclusivity and accessibility, and breaking down disciplinary boundaries. S+T+ARTS takes a novel approach to

innovation, integrating art and creativity into the development of new technologies and prototypes. This approach fosters social cohesion and broadens the scope of scientific research.

In this framework, Regional S+T+ARTS Centres emerge as regional hubs that facilitate collaboration between artists, researchers, scientists, technologists and businesses. These centres generate innovative ideas with a societal impact and play a key role in fostering creative, interdisciplinary solutions to societal challenges. To ensure their long-term sustainability, it is essential to analyse the effectiveness with which the RSCs articulate ecosystems for art-driven innovation. One of the key challenges for RSCs is gaining the support of local and regional policymakers. The current analysis therefore aimed to shed light on how advocacy efforts can be strengthened and focused to effectively engage policymakers at local, regional, national, and European levels.

Sustainability of RSCs

The regional-level advocacy plans implemented by the RSCs involved in S+T+ARTS in the City have been instrumental in translating the above principles into tangible outcomes. While the overarching goals of S+T+ARTS are European in scope, effective implementation and impact depend on region-specific strategies that adapt the initiative to the unique contexts and local challenges of different communities, thereby fostering long-term growth and impact. Consortium members collaborated on designing their advocacy plans and roadmaps, with the aim of implementing and adapting them over time through shared learning.

The diversity of members, their specific territorial realities, the nature of their networks, and the different stages of RSC establishment have led to a wide range of advocacy approaches. Examples of this diversity include personal conversations, involvement of political actors, implementation of simultaneous actions in different sectors and incorporation of methodologies to encourage conversation. Throughout the project's development in 2024, these methods were used to engage with 39 local and regional institutions, as well as 107 policy actors. Notably, 27 meetings

were held with local and regional culture officials and 23 with officials responsible for other policy sectors.

An analysis of policy discussions revealed effective practices that yielded positive results. Examples of best practice include the Charrette organised by MEET in the Lombardy region and the international policy workshop held during the symposium organised by HacTe in Barcelona. Such discussions bring together diverse stakeholders from the arts, science, technology, and policymaking communities, and should inform future policy discussions.

Learnings from the S+T+ARTS in the City advocacy plans

Following our analysis, we have drawn up a set of conclusions regarding advocacy strategies and methods. These include ideas on how to build coalitions, influence policymakers and ensure long-term sustainability.

In the execution of their advocacy plans, the six Regional Centres involved in S+T+ARTS in the City implemented multimodal strategies, combining different formats and methods adapted to specific contexts and objectives.

One of the strategies implemented was the **one-to-one meetings**, which allowed for a more personal and direct approach, and created a stronger, more meaningful relationships with stakeholders. This approach enables tailored communication, builds trust, and enhances persuasion, thereby fostering the long-term relationships that are essential for achieving advocacy goals, particularly when dealing with complex issues that require nuanced understanding and approaches.

The S+T+ARTS in the City experience has also demonstrated the need to complement this individual, focused approach with **collective, cross-sectoral methods**. These methods can be either extensive, like the Charrette model, or intensive, like the workshop held during the Barcelona Symposium. Another strategy has been to **involve policymakers in outreach activities and joint working sessions** to develop policies and programmes that can strengthen this collaboration.

It is worth noting that this dialogue should also be encouraged within public administrations themselves, in order to **promote discussion and collaboration between departments and institutions** in the search for frameworks to support RSC. The actions implemented during the project therefore contributed not only to

inter-administrative dialogue, but also brought together decision-makers from different European territories to share knowledge and best practice. Furthermore, these actions should not only be addressed to policymakers, but also to administrative and technical staff, as well as other relevant stakeholders in each particular ecosystem.

To foster coordinated, effective and sustainable actions over time with public administrations, it is essential to implement **multilevel approaches**. This involves engaging with representatives of local, regional, national and European administrations to create a more cohesive and responsive environment that better addresses and supports the needs and long-term goals of RSCs. This requires both localised and joint strategies.

To approach public administrations and other relevant stakeholders, we require **discursive frameworks and shared best practices** that demonstrate how collaborations between art, science and technology can enhance innovation. These frameworks should highlight the benefits and transformative potential of interdisciplinary practices and research, particularly when it comes to addressing complexity and promoting development. Sharing successful case studies can provide interested local and regional stakeholders with insight into how they can adapt this type of collaboration to their own contexts and needs.

With this objective in mind, the consortium developed the **S+T+ARTS Brief**, [*S+T+ARTS Driving Innovation Through Art-Science-Technology Collaborations*](#), as a pivotal advocacy document. This document aims to promote the S+T+ARTS initiative more broadly, enhance its visibility, and engage key stakeholders such as policymakers, investors, and institutional partners. Designed by INOVA+ as part of the acceleration programme, with contributions from all partners, this two-page document showcases the programme's success and impact, and encourages potential funders and partners to get involved.

Finally, it is important to emphasise the significance of adopting **assessment models** for S+T+ARTS projects. These models demonstrate the transformative potential of collaborations between art, science and technology. They provide a robust basis for arguments that can inform decision-makers when developing public policies and funding schemes to support interdisciplinary research and the sustainability of RSCs as hubs for transformation, experimentation, and innovation. S+T+ARTS in the City has implemented an [*evaluation plan*](#) for its residency programme, with the aim of gaining a

comprehensive understanding of its impact, fostering continuous improvement, and embedding the arts more deeply in science, technology, and societal challenges.

A set of guidelines for the sustainability of the RSCs

Taking a strategic approach is essential for the long-term sustainability of Regional S+T+ARTS Centres (RSCs). These guidelines aim to provide ideas for designing a strategic framework for developing ecosystems that can thrive over time. The guidelines focus on collaboration, funding and leveraging strengths to create an impact. By outlining strategies for knowledge transfer, cross-sector partnerships and capacity building, the guidelines seek to enable RSCs to contribute to regional development.

1. CONTEXT-SPECIFIC CHALLENGES AND OPPORTUNITIES:

Regional context matters: Different regions face different challenges. A one-size-fits-all approach to art-driven innovation may not be equally effective in all contexts. Advocacy at the regional level enables the S+T+ARTS principles to be adapted to local circumstances, ensuring they address the specific needs and opportunities of a given region. For instance, a region with a strong arts tradition but limited access to cutting-edge technology would require a different approach to a high-tech region lacking cultural infrastructure.

Leveraging local strengths: By engaging with the local ecosystem, regional advocacy can tap into the community's unique strengths -whether in artistic heritage, technological expertise, or environmental practices- and shape initiatives that align with regional priorities.

2. BUILDING REGIONAL NETWORKS AND PARTNERSHIPS:

Fostering collaboration: At the regional level, advocacy helps build partnerships between local stakeholders, such as regional governments, arts institutions, technology hubs, universities and businesses. As they are often more familiar with the specific challenges and opportunities in their region, these stakeholders are best placed to develop collaborative projects that integrate art, science and technology. Fostering interaction between these diverse stakeholders to drive continuous innovation is key to building solid regional networks and partnerships.

Connecting diverse sectors: Advocacy plays a key role in ensuring that the principles of S+T+ARTS are actively promoted across a wide range of

sectors, including art, education, technology, business, and government. This approach prevents the principles from being confined to niche groups. By establishing regional networks, advocacy can connect these sectors and encourage collaborations and alliances that would not emerge naturally.

Creating a mentoring system: A network of experienced organisations, policymakers, officials, practitioners, artists, scientists and technologists could be engaged as mentors. With their expertise in navigating interdisciplinary processes and challenges, these mentors could help build stronger relationships based on trust, shared languages and goals. The network could support new or high-risk ASTS collaborations, ensuring resilient and innovative outcomes and facilitating knowledge transfer, while also strengthening continuity and legacy.

3. FACILITATING LOCAL PARTICIPATION AND OWNERSHIP:

Engagement and empowerment: For the principles of art-driven innovation and interdisciplinary collaboration to have a lasting impact, local champions who understand and are invested in them are needed. Regional advocacy empowers local actors, including artists, technologists, researchers and policymakers, to take ownership of initiatives. Advocating for regional involvement enables local stakeholders to play an active role in shaping the future of innovation within their own contexts.

Knowledge of the local ecosystems: Mapping the territory's resources and stakeholders enables RSCs to plan strategically, collaborate more effectively with local ecosystems and ensure that available resources are used efficiently. This improves coordination and enables more effective and inclusive action.

Cultural relevance: Advocacy plans at the regional level help to ensure that interdisciplinary projects and collaborations initiated under S+T+ARTS are culturally relevant and resonate with local communities. This can enhance the impact and sustainability of these projects by fostering greater local engagement and ensuring that the outcomes align with regional aspirations.

4. BUILDING AWARENESS AND EDUCATION:

Raising awareness: S+T+ARTS promotes the blending of science, technology and the arts. However, many regions are unaware of the potential benefits of this interdisciplinary approach. Regional advocacy is vital for raising awareness of art-driven innovation and its ability

to address local challenges. This can involve organising events and workshops, or running media campaigns to showcase successful projects and inspire others to get involved.

Capacity building: Regional advocacy may also involve capacity building to help local artists, technologists and educators understand how to incorporate interdisciplinary practices into their work. This may entail creating educational resources, organising training programmes, or providing funding for local innovators to experiment with art-technology collaborations.

5. MOBILISING RESOURCES AND FUNDING:

Securing local funding: The financial resources required for art-driven innovation projects do not always come from central or European sources. Regional advocacy helps connect local and regional funding bodies, private-sector investors, and public institutions with S+T+ARTS principles, advocating for the allocation of resources to support collaborative, interdisciplinary initiatives. By highlighting the value of art-tech collaborations in addressing local challenges, regional advocacy can unlock new funding streams and ensure the long-term sustainability of innovation.

Aligning with regional development plans: Regional governments often have development plans that prioritise innovation, sustainable growth, or cultural development. Advocacy at the regional level ensures that S+T+ARTS principles are aligned with and integrated into these broader strategies, making it easier to garner support from policymakers and funders. Building on existing plans, resources and experiments, financial support schemes should be developed to encourage the incorporation of cross-fertilised seeds into programming and funding mechanisms.

Supporting non-traditional research frameworks: Promoting transdisciplinary research requires creating opportunities for open-ended, creative experimentation. Policies are needed to create a proactive ecosystem that proactively overcome the rigidity of current administrative processes and scepticism surrounding experimental approaches. It is important to advocate for initiatives that provide multiple incentives and reduce the perceived risk of failure associated with experimentation. Investment must extend beyond technical infrastructure to include short-term, small-scale funding provided alongside long-term structural support. Methodological flexibility should be prioritised over rigid structures. Non-traditional research outputs must also be recognised, and interdisciplinary work must be incentivised by providing specific support for research conducted

in non-traditional settings or 'in the wild', in order to embrace diverse approaches and outcomes.

6. ENSURING INCLUSIVITY AND DIVERSITY:

Cultural and social inclusion: S+T+ARTS advocates projects that are innovative and inclusive, ensuring technology and art are accessible to different kinds of communities and groups. Regional advocacy ensures that marginalised or underrepresented groups, such as rural communities, ethnic minorities and economically disadvantaged individuals, are included in innovation processes. Regional efforts can address these communities' specific needs and ensure equitable participation.

Localising the dialogue: Advocacy at the regional level also ensures that the dialogue surrounding art-driven innovation incorporates local traditions, languages, and ways of thinking. This can foster a sense of ownership and participation, ensuring that innovation is grounded in the lived experiences of local communities.

7. CREATING LOCAL ROLE MODELS AND SUCCESS STORIES:

Inspiring local innovation: Advocacy can highlight local role models and success stories, demonstrating the potential of art-driven innovation. By showcasing successful projects and collaborations, these stories can inspire others to engage with interdisciplinary work and experiment with combining art, science, and technology in new ways. This creates a cycle of innovation where local talent and ideas are nurtured and celebrated.

Promoting a diverse and dynamic innovation ecosystem: The S+T+ARTS framework supports the coexistence of different innovation models, from technological and productive to process-oriented models involving different stakeholders and citizens. This ensures the S+T+ARTS initiative has the long-term support and growth it needs at the local and regional levels.

8. DEFINING THE ROLE OF THE REGIONAL S+T+ARTS CENTRES:

Promoting RSCs as incubators for regional art-driven innovation: Localised regional hubs for interdisciplinary collaboration could provide a permanent context for transdisciplinary experimentation and innovation. They would support research conducted in non-traditional environments, fostering new, context-driven approaches and challenges. These interdisciplinary meeting spaces would facilitate

the development of competencies that can stimulate cross-fertilisation processes for the co-generation of innovative ideas and practices.

Understanding RSCs as knowledge hubs: As well as providing spaces for interdisciplinary practice and experimentation, RSCs should be recognised as hubs that promote research and knowledge production, document best practices and methodologies, assess transformative impacts, and encourage knowledge transfer between practitioners, policymakers, and other relevant stakeholders.

Building an RSC network at European level: A robust network can foster cross-regional collaboration and facilitate the integration of local outcomes in wider European regions facing similar challenges. The network could also collect and disseminate knowledge and insights among European regions, as well as connect a broader network of policymakers and officials. This would enable the exchange of experiences and knowledge, inspiring policies, institutional initiatives and regional support schemes.

La huella regional de S+T+ARTS: enraizar las políticas en ciencia, tecnología y las artes

Conclusiones y recomendaciones para involucrar a responsables políticos a nivel regional

En los últimos años, hemos sido testigos de un creciente reconocimiento del potencial de la innovación impulsada por el arte para abordar los retos sociales y estimular el desarrollo económico. La iniciativa S+T+ARTS de la Comisión Europea es una de las plataformas que ha favorecido esta aproximación y los muchos proyectos implementados en este marco han contribuido de forma consistente a reforzar este enfoque transversal durante los últimos diez años. Sin embargo, el impacto de ésta iniciativa europea a escala territorial sólo puede entenderse analizando el influyente papel que han desempeñado los Centros Regionales S+T+ARTS (RSC) en el enfoque transversal de la innovación y los sistemas de conocimiento a nivel regional. Además, han desempeñado un papel fundamental a la hora de incorporar las artes y la cultura en el diseño de estrategias de política pública para el desarrollo regional.

Los Centros Regionales S+T+ARTS (RSC) que participan en el proyecto «[S+T+ARTS in the City](#)» defienden este enfoque. Como parte de esta iniciativa, HacTe ha desarrollado un análisis y un posterior informe orientados a la sostenibilidad de los RSC, con un enfoque específico en el nivel regional. En él, examinamos las estrategias políticas desarrolladas durante 2024 por los seis RSC participantes en este consorcio europeo: Ars Electronica (Alta Austria), MEET Milán (Lombardía), GLUON (Región de Bruselas), INOVA+ (Matosinhos), Kersnikova (Liubiana) y HacTe (Cataluña). Destacamos los mecanismos específicos de incidencia política, tanto a nivel regional como europeo, y esbozamos un conjunto de conclusiones y directrices destinadas a ayudar a otros contextos a implementar estrategias de incidencia. Este documento resume los hallazgos clave del análisis.

Contexto general

La iniciativa S+T+ARTS tiene como objetivo promover la innovación basada en las artes fomentando la colaboración entre artistas, científicas y tecnólogas. Su objetivo principal es estimular el diálogo interdisciplinario y la creatividad combinando las perspectivas únicas del ámbito artístico con la experiencia en

resolución de problemas de los ámbitos de la ciencia y la tecnología. La iniciativa se basa en varios principios y valores que enfatizan el arte como motor de innovación: la colaboración interdisciplinar, la sostenibilidad, el impacto social, la creatividad y la experimentación, la inclusividad y la accesibilidad, y la ruptura de las fronteras disciplinares. S+T+ARTS adopta un enfoque novedoso hacia la innovación al integrar las artes y la creatividad en el desarrollo de nuevas tecnologías y prototipos, fomentar la cohesión social y ampliar el alcance de la investigación científica.

En este contexto, los Centros Regionales S+T+ARTS surgen como centros regionales que facilitan la colaboración entre artistas, personas investigadoras, científicas, tecnólogas y empresas. Estos centros generan ideas innovadoras con impacto social y desempeñan un papel clave en el impulso de soluciones creativas e interdisciplinarias ante los desafíos sociales. Para garantizar su sostenibilidad a largo plazo, es esencial analizar su eficacia a la hora de articular ecosistemas de innovación impulsada por las artes. En este sentido, uno de los principales desafíos para los RSC es obtener el apoyo de los responsables políticos locales y regionales. El análisis realizado tiene como objetivo arrojar luz sobre cómo se pueden fortalecer y enfocar los esfuerzos de incidencia política para involucrar eficazmente a responsables políticos locales y regionales, y también a nivel nacional y europeo cuando las competencias así lo requieran.

La sostenibilidad de los RSCs

Los planes de incidencia territorial desarrollados por los RSC participantes en «[S+T+ARTS in the City](#)» han sido fundamentales para transformar los principios mencionados en resultados concretos. Si bien los objetivos generales de S+T+ARTS son de naturaleza europea, su implementación efectiva y su impacto dependen de estrategias adaptadas a cada región, que ajusten la iniciativa a los contextos particulares y a los retos locales de las distintas comunidades, favoreciendo así un crecimiento y un impacto duraderos. Las organizaciones del consorcio colaboraron en el diseño de sus hojas de ruta y

planes de incidencia con la intención de implementarlos y adaptarlos progresivamente mediante el aprendizaje mutuo.

La diversidad de miembros del consorcio, sus realidades territoriales específicas, la naturaleza de sus redes y las diferentes etapas de establecimiento de los centros regionales han dado lugar a una amplia variedad de enfoques en materia de incidencia política. Ejemplos de esta diversidad incluyen conversaciones personales, la implicación de diversos actores políticos, la implementación de acciones simultáneas en diferentes sectores y la incorporación de metodologías para fomentar el diálogo. A lo largo del desarrollo del proyecto en 2024, se utilizaron estos diferentes métodos, lo que dio como resultado la interacción con 39 instituciones locales y regionales y con un total de 107 actores políticos. Se celebraron 27 reuniones con responsables locales y regionales de cultura y 23 con responsables de otros sectores de la política pública.

El análisis de los debates políticos reveló prácticas con resultados positivos y efectivos como la *Charrette* organizada por MEET en la región de Lombardía o el [taller internacional de políticas](#) organizado por HacTe durante el simposio S+T+ARTS en Barcelona. Dichos debates reunieron a actores diversos de las comunidades artística, científica, tecnológica y política, y constituyen ejemplos de buenas prácticas que deberían guiar futuras discusiones sobre el desarrollo de políticas públicas.

Aprendizajes de los planes de incidencia política de S+T+ARTS in the City

A raíz del análisis realizado, hemos extraído una serie de conclusiones sobre las estrategias y los métodos de incidencia política implementados, que abarcan desde propuestas sobre cómo tejer alianzas y ejercer influencia sobre los responsables de la toma de decisiones hasta cómo asegurar la viabilidad y continuidad de las iniciativas a largo plazo.

Los Centros Regionales que forman parte del proyecto S+T+ARTS in the City desplegaron estrategias diversas para ejecutar sus planes de incidencia política, combinando formatos y metodologías en función de los contextos particulares y los objetivos perseguidos en cada caso.

Una de las estrategias implementadas fueron las **reuniones individuales**, que permitieron un enfoque más personal y directo, y crearon relaciones más sólidas y significativas con los actores implicados. Este enfoque facilita una

comunicación personalizada, genera confianza y refuerza la capacidad de persuasión, fomentando las relaciones a largo plazo, esenciales para alcanzar los objetivos de incidencia política, especialmente cuando se abordan cuestiones complejas que requieren una comprensión y enfoques matizados.

La experiencia de S+T+ARTS in the City también ha demostrado que este enfoque individual y focalizado debe complementarse con **métodos colectivos e intersectoriales**. Estos pueden ser de carácter extensivo, como el modelo de la *Charrette*, o intensivo, como el taller realizado durante el simposio de Barcelona. Otra estrategia ha sido **involucrar a personas responsables de la política pública en actividades de difusión y sesiones de trabajo conjuntas** para desarrollar políticas y programas que fortalezcan estas colaboraciones.

Es importante subrayar que este diálogo también debería promoverse en el seno de las propias administraciones para impulsar el **debate interdepartamental e interinstitucional** en la búsqueda de marcos que respalden a los RSC. Las acciones llevadas a cabo a lo largo del proyecto no solo favorecieron este diálogo entre administraciones, sino que también propiciaron el encuentro de responsables políticos de distintos territorios europeos para compartir conocimientos y buenas prácticas. Asimismo, estas acciones no deberían dirigirse únicamente a cargos políticos, sino también al personal técnico y administrativo, así como a otros agentes clave que forman parte de cada ecosistema particular.

Para promover actuaciones coordinadas, eficaces y sostenidas en el tiempo con las administraciones públicas, resulta fundamental adoptar **enfoques multinivel** e implicar a representantes de los niveles local, regional, nacional y europeo para construir un entorno más cohesionado y receptivo, capaz de dar mejor respuesta y respaldar, a largo plazo, las necesidades y aspiraciones de los RSC. Para ello, son necesarias tanto estrategias de carácter local como iniciativas de colaboración conjunta.

Para entablar un diálogo fructífero, es fundamental contar con **marcos discursivos y un repertorio compartido de buenas prácticas** que demuestren cómo las colaboraciones entre el arte, la ciencia y la tecnología pueden impulsar la innovación. Dichos marcos deben poner de relieve las ventajas y el poder transformador de los enfoques y la investigación interdisciplinar, especialmente a la hora de afrontar problemáticas complejas y fomentar el desarrollo. A través de la difusión de experiencias exitosas, los actores locales y regionales interesados podrán extraer

enseñanzas y orientaciones para adaptar este tipo de colaboraciones a sus propias realidades y necesidades.

Con esta finalidad, el consorcio elaboró el **S+T+ARTS Brief**, titulado [S+T+ARTS Driving Innovation Through Art-Science-Technology Collaborations](#), como un documento clave para la incidencia política. Este material tiene como objetivo dar a conocer la iniciativa S+T+ARTS en toda su amplitud, incrementar su visibilidad y captar el interés de actores estratégicos como responsables políticos, inversores y socios institucionales. Elaborado por INOVA+ en el marco del programa de aceleración, y enriquecido con las aportaciones del consorcio, este documento muestra los logros y el impacto del proyecto, al tiempo que invita a posibles financiadores y colaboradores a sumarse a la iniciativa.

Por último, es importante destacar la necesidad de incorporar **modelos de evaluación** en los proyectos S+T+ARTS que evidencien el potencial transformador de las colaboraciones entre arte, ciencia y tecnología. Estos modelos ofrecen una base sólida sobre la que sustentar los argumentos que pueden orientar a responsables políticos a la hora de diseñar políticas públicas y mecanismos de financiación destinados a respaldar la investigación interdisciplinar y la viabilidad de los RSC como espacios de transformación, experimentación e innovación. En este sentido, S+T+ARTS in the City ha implementado un [plan de evaluación](#) de su programa de residencias para obtener una visión completa de su impacto, promover la mejora continua y favorecer una mayor integración de las artes en los ámbitos científico, tecnológico y social.

Un conjunto de directrices para la sostenibilidad de los RSC

La adopción de un enfoque estratégico es fundamental para garantizar la viabilidad a largo plazo de los Centros Regionales S+T+ARTS. El conjunto de directrices que presentamos tiene como objetivo proporcionar pautas para diseñar un marco estratégico que fomente el desarrollo de ecosistemas perdurables en el tiempo. Estas directrices hacen hincapié en la colaboración, la financiación y el aprovechamiento de las fortalezas propias para generar impacto. Mediante la definición de estrategias en materia de transferencia de conocimiento, alianzas intersectoriales y fortalecimiento de capacidades, se busca que los RSC desempeñen un papel activo en el desarrollo de sus territorios.

1. DESAFÍOS Y OPORTUNIDADES ESPECÍFICAS SEGÚN EL CONTEXTO:

El contexto regional importa: cada territorio presenta sus propios desafíos, y un enfoque único para la innovación basada en las artes puede no ser igualmente efectivo en todos los casos. La incidencia a escala regional permite adaptar los principios de S+T+ARTS a las realidades locales, garantizando que respondan a las necesidades y oportunidades particulares de cada región. Por ejemplo, una región con una fuerte tradición artística pero con escaso acceso a tecnología punta puede necesitar un enfoque diferente al de una región altamente tecnificada pero carente de infraestructura cultural.

Potenciar las fortalezas locales: mediante la implicación en el ecosistema local, las estrategias de incidencia regional pueden aprovechar las fortalezas únicas de cada comunidad, ya sea en patrimonio artístico, capacidad tecnológica o prácticas ambientales, y dar forma a iniciativas que se alineen con las prioridades de la región.

2. CONSTRUIR REDES Y ALIANZAS REGIONALES:

Fomentar la colaboración: a nivel regional, las estrategias de incidencia política ayudan a crear vínculos entre agentes del territorio, como gobiernos autonómicos o regionales, instituciones artísticas y culturales, polos tecnológicos, universidades y empresas. Estos agentes conocen mejor los desafíos y oportunidades específicos de su región y están mejor posicionados para impulsar proyectos colaborativos que integren el arte, la ciencia y la tecnología. Fomentar su interacción para impulsar procesos de innovación continua es fundamental para tejer redes y alianzas territoriales sólidas y duraderas.

Tejer vínculos entre sectores: la incidencia política garantiza que los principios de S+T+ARTS se promuevan activamente entre distintos ámbitos, como el artístico, educativo, tecnológico, empresarial o gubernamental, y evita que queden circunscritos a nichos reducidos o especializados. Mediante el establecimiento de redes regionales, la incidencia política puede conectar estos sectores y fomentar colaboraciones y alianzas que no habrían surgido de forma natural.

Crear un sistema de mentoría: articular una red de mentoría integrada por organizaciones con experiencia contrastada, responsables políticos y personal técnico de la administración, así como artistas, científicas y tecnólogas. Estas mentoras, con experiencia en la gestión de procesos interdisciplinarios y sus complejidades, podrían contribuir a construir relaciones más sólidas

basadas en la confianza, lenguajes comunes y objetivos compartidos. Dicha red podría acompañar colaboraciones incipientes o aquellas de alto riesgo en el ámbito ACTS, favoreciendo resultados innovadores y resilientes, facilitando la transferencia de conocimientos y asegurando la continuidad y el legado de las iniciativas.

3. FACILITACIÓN DE LA PARTICIPACIÓN Y SENTIMIENTO DE PERTENENCIA:

Participación y empoderamiento: para que los principios de la innovación basada en las artes y el trabajo interdisciplinar generen un impacto perdurable, es necesario que haya personas y entidades en el territorio que los entiendan y los impulsen activamente. Las estrategias de incidencia regional favorecen que los agentes locales —artistas, tecnólogas, investigadoras o responsables políticos— se apropien de las iniciativas y adquieran un papel protagonista. De este modo, al fomentar la participación a escala regional, estos actores pasan a formar parte activa de la construcción del futuro de la innovación en sus propios contextos.

Conocimiento de los ecosistemas locales: el mapeo de los recursos y actores del territorio puede ayudar a los RSC a planificar estratégicamente, fortalecer su colaboración con los ecosistemas locales y garantizar que los recursos disponibles se utilicen de manera eficiente. Esto mejora la coordinación y permite una actuación más eficaz e inclusiva.

Relevancia cultural: los planes de incidencia política a nivel regional garantizan que los proyectos y colaboraciones interdisciplinares iniciados en el marco de S+T+ARTS tengan sentido en el contexto cultural de cada territorio y generen resonancia entre las comunidades locales. Esto puede potenciar el impacto y la sostenibilidad de dichos proyectos al fomentar una mayor implicación local y asegurar que los resultados se alineen con las aspiraciones de la región.

4. SENSIBILIZACIÓN Y EDUCACIÓN:

Concienciar: S+T+ARTS promueve la fusión de la ciencia, la tecnología y las artes, pero muchas regiones desconocen los beneficios y el potencial de este tipo de trabajo interdisciplinar. La difusión a nivel regional es fundamental para concienciar sobre la innovación impulsada por las artes y su capacidad para abordar los desafíos locales. Esto puede incluir la organización de eventos, la realización de talleres o campañas en los medios de comunicación para mostrar proyectos de éxito e inspirar a otros a participar.

Capacitar: la labor de impulso regional también puede implicar la creación de capacidades, ayudando a artistas, tecnólogas y educadoras locales a comprender cómo incorporar prácticas interdisciplinares en su trabajo. Esto puede incluir la creación de recursos educativos, la organización de programas de formación o la provisión de financiación para que los innovadores locales experimenten con colaboraciones entre el arte y la tecnología.

5. MOVILIZAR RECURSOS Y FINANCIACIÓN:

Garantizar la financiación local: los proyectos de innovación basados en las artes no tienen por qué financiarse únicamente con recursos económicos de instancias centrales o europeas. Las estrategias de incidencia a nivel regional ayudan a tender puentes entre entidades financiadoras locales y regionales, inversores privados y administraciones públicas, y promueven la alineación de estos agentes con los principios de S+T+ARTS, además de abogar por una asignación de fondos que apoye iniciativas colaborativas e interdisciplinares. Al visibilizar el valor de las colaboraciones entre el arte y la tecnología para dar respuesta a retos territoriales, la incidencia regional puede abrir nuevas líneas de financiación y contribuir a que la innovación perdure en el tiempo.

Articulación con los planes de desarrollo regional: los gobiernos autonómicos o regionales suelen disponer de planes estratégicos que priorizan la innovación, el crecimiento sostenible o el desarrollo cultural. Las estrategias de incidencia a escala regional permiten integrar y armonizar los principios de S+T+ARTS con estas hojas de ruta, lo que facilita el respaldo de responsables políticos y entidades financiadoras. A partir de los marcos, recursos y experiencias ya existentes, es recomendable diseñar mecanismos de apoyo económico que incentiven la incorporación de enfoques transversales e interdisciplinares en los programas y convocatorias de financiación.

Apoyar marcos de investigación no convencionales: impulsar la investigación transdisciplinar requiere generar espacios para la experimentación abierta y creativa. Para ello, son necesarias políticas que promuevan un ecosistema dinámico, capaz de trascender la rigidez de los procedimientos administrativos vigentes y la desconfianza que aún suscitan las aproximaciones experimentales. Es fundamental defender iniciativas que ofrezcan incentivos variados y reduzcan el temor al fracaso asociado a la experimentación. La inversión no debe limitarse a proporcionar infraestructura técnica, sino que debe combinar financiación ágil y a corto

plazo con apoyos estructurales duraderos, dando más peso a la flexibilidad metodológica que a los esquemas rígidos. Asimismo, es necesario reconocer los resultados de investigación no convencionales y estimular el trabajo interdisciplinar mediante ayudas específicas para investigaciones desarrolladas en entornos no académicos o en el terreno, con el fin de aceptar la diversidad de enfoques y resultados.

6. GARANTIZAR LA INCLUSIVIDAD Y LA DIVERSIDAD:

Inclusión cultural y social: S+T+ARTS promueve proyectos que apuestan por la innovación y la inclusión, garantizando que el arte y la tecnología lleguen a colectivos diversos. Las estrategias de incidencia a escala regional permiten que grupos tradicionalmente marginados o infrarrepresentados, como las comunidades rurales, las minorías étnicas o las personas en situación de vulnerabilidad económica, participen activamente en los procesos de innovación. El trabajo en el territorio facilita la atención a las necesidades específicas de estos grupos y garantiza una participación equitativa.

Enraizar el diálogo: la incidencia regional contribuye a que el debate sobre la innovación promovida desde las artes integre las tradiciones, lenguas y puntos de vista locales. Este enfoque favorece el sentimiento de pertenencia y corresponsabilidad, y garantiza que la innovación se construya desde las experiencias y realidades cotidianas de las comunidades.

7. GENERAR REFERENTES LOCALES Y CASOS DE ÉXITO:

Inspira la innovación local: las estrategias de incidencia pueden visibilizar a referentes y experiencias exitosas a nivel local que pongan de manifiesto el potencial de la innovación basada en las artes. Al difundir proyectos y colaboraciones que han funcionado, estas historias pueden inspirar a otros agentes a comprometerse al trabajo interdisciplinar y a explorar nuevas formas de hibridar el arte, la ciencia y la tecnología. De este modo, se crea un círculo virtuoso en el que el talento y las iniciativas locales son reconocidas y potenciadas.

Fomentar un ecosistema de innovación diverso y dinámico: el marco S+T+ARTS apoya la

coexistencia de distintos modelos de innovación, desde los más tecnológicos y productivos hasta los centrados en procesos participativos que implican a ciudadanos y agentes diversos. Este enfoque garantiza que la iniciativa S+T+ARTS cuente con el respaldo y la continuidad necesarios para consolidarse a nivel local y regional.

8. DEFINIR EL ROL DE LOS CENTROS REGIONALES S+T+ARTS:

Fomentar los RSC como incubadoras regionales de innovación basada en las artes: los hubs regionales podrían ofrecer un marco estable para la experimentación y la innovación transdisciplinaria. Estos espacios pueden apoyar la investigación en entornos no convencionales y dar cabida a nuevos enfoques y retos vinculados al contexto local. Al actuar como lugares de encuentro entre disciplinas, pueden facilitar el desarrollo de competencias que estimulen procesos de fertilización cruzada y la co-creación de ideas y prácticas innovadoras.

Entender los RSC como nodos de conocimiento: más allá de proporcionar espacios para la práctica y la experimentación interdisciplinar, los RSC deben concebirse como centros dinamizadores de la investigación y la generación de conocimiento. Para ello, deben documentar metodologías y buenas prácticas, evaluar los impactos transformadores de las iniciativas y favorecer la transferencia de saberes entre profesionales, agentes políticos y otros actores clave del ecosistema.

Construir una red europea de RSC: la articulación de una red robusta a escala europea puede potenciar la colaboración interregional y favorecer que los resultados obtenidos a nivel local se integren en estrategias más amplias y se transfieran a otros territorios que comparten retos semejantes. Esta red también permitiría recopilar y difundir aprendizajes y experiencias entre distintas regiones de Europa y tender puentes entre responsables políticos y personal técnico de diferentes administraciones, de modo que el intercambio de prácticas y conocimientos sirva de inspiración para diseñar políticas, iniciativas institucionales y mecanismos de apoyo regionales.